

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Кафедра філософії та культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-
наукового інституту культури і
креативних індустрій
Лідія МАКАРЕНКО
2024

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни Історія етнографічних регіонів України

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність: 034 Культурологія

Освітня програма: Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проєктів

Навчально-науковий інститут культури і креативних індустрій

Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

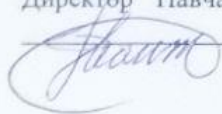
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Проданюк Федір Миколайович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та культурології

Схвалено Вченою Радою Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

Протокол від «2» серпня 2024 року № 1

Директор Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

Лідія МАКАРЕНКО

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол від «1» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Поліна ГЕРЧАНІВСЬКА

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»;	обов'язкова	
Змістові модулі* – 1	Спеціальність – 034 Культурологія. Освітня програма: Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проєктів. Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).	Рік підготовки:	
Розділи** –		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
		1-й	-
Загальна кількість годин – 210		Лекції	
		36 год.	-
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – самостійної роботи здобувача вищої освіти –		Практичні, семінарські	
		36 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
	Самостійна робота		
	138 год.	-	
	Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		
Вид підсумкового контролю: екзамен (семестр 1)			

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – розглянути проблеми етногенезу, головні етапи формування українського етносу; визначити особливості формування та розвитку етнічної історії українського народу; формування у здобувачів вищої освіти системних знань про процес районоутворення та районування, історичні (історико-географічні) та історикоетнографічні регіони України, їх межі, основні віхи історичного розвитку та особливості традиційної культури.

Мета курсу передбачає досягнення, набуття та оволодіння таких *програмних компетентностей*:

ПК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов

ЗК 3 - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 12. - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 4. - Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові,

візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 9. - Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

Програмних результатів навчання:

ПРН 4. Знати історію культури, основні історико-культурні епохи, виявляти специфіку культурного феномену в межах певного історичного етапу.

ПРН 6. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

ПРН 9. Розуміти специфіку історичного розвитку української культури як складової частини світового історичного процесу.

ПРН 12. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 19. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

Результати навчання дисципліни:

знати: основні поняття; походження й етнічну історію українського народу; теорії та етапи етногенезу та етнічної історії українців; особливості історико-етнографічного районування України; етнографічно-регіональні групи українців; етнічний склад населення України; основні характеристики культурно-побутових традицій українців; теоретичні засади та методологічні принципи етнографічного районування України; формування традиційного побуту, матеріальної і духовної культури в окремих регіонах України; локальні відмінності в культурі українців; чинники та етапи процесу районоутворення в Україні.

вміти: оперувати спеціальною етнологічною термінологією; окреслити географічні межі історико-етнографічних регіонів України; дати історико-етнографічну характеристику різних регіонів України; робити історико-культурний аналіз явищ і об'єктів матеріальної і духовної культури українців, етнічної традиції через розгляд звичаїв, обрядів, технологій і т. ін.; аналізувати джерела та праці з регіонально-етнологічної проблематики; аналізувати вплив природного середовища та історичного процесу на формування етнографічної специфіки конкретних регіонів України; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

здатен продемонструвати: розуміння суті етнографічного районування; знання з історико-етнографічної характеристики різних регіонів України, періодизацію, еволюцію та основні одиниці адміністративно-територіальної системи на українських землях у різні часи; особливості традиційного побуту, матеріальної і духовної культури в окремих регіонах України; оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів; цінування та повагу різноманітності та мультикультурності.

володіти навичками: підбору літературних джерел; ведення аналітичного пошуку та узагальнення інформаційного блоку досліджень; складання рефератів та літературних оглядів; навичками оперування фаховою термінологією; володіти навичками: ведення наукових дискусій; співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських і релігійних організацій; виявляти сучасні тенденції співіснування різних культур в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу.

самостійно вирішувати: специфіку поліетнічного культурного середовища та особливості міжетнічної комунікації;

Види навчальних занять: лекція, семінарське, консультація.

Форми підсумкового контролю: екзамен (семестр 1).

Засоби діагностики успішності навчання: презентації, есе, питання для поточного та модульного контролю, тести.

Мова навчання: Українська

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет, завдання та джерела курсу. Українська регіоналістика як наука.

Предмет та завдання навчальної дисципліни. Категорії. Методи. Функції. Джерела. Введення у регіоналістику. Предмет і методи регіоналістики. Поняття регіону та його сучасні визначення. Регіональна проблема та її історична складова. Взаємовідносини регіону та центру. Поняття регіоналізму. Територіальність. Основні теорії регіонального та територіального розвитку. Політико-географічний та політико-культурологічний аналіз. Цивілізаційний підхід до вирішення територіальної проблеми. Регіональна ідентичність та регіональна культура. Етнічна та регіональна ідентичність. Вплив територіального чинника на національну самосвідомість. Поняття та ознаки регіональної культури.

Історія зародження і розвитку історичної регіоналістики. Етапи розвитку регіоналістики. Регіоналістика в країнах Заходу і Україні. Вітчизняна школа регіональних досліджень. Особливості сучасного розвитку дисципліни. Основні завдання розвитку науки про регіони на сучасному етапі її розвитку. Зв'язок історичної регіоналістики з іншими науковими дисциплінами. Місце і роль історичної регіоналістики в обґрунтуванні самодостатності українського історичного процесу, виробленні схем і критеріїв районування, принципів регіоналізації України на різних історичних етапах. Комплексне регіонаознавство і комплексне країнознавство: питання методології, функції, структура і опорні елементи комплексних регіонаознавчих характеристик.

Поняття «Регіональна історія»: основні підходи і трактування. Місце регіональної історії в системі історичного пізнання. Співвідношення регіональної історії та краєзнавства. Краєзнавство як різновид регіональної історії, її підсистема.

Перші узагальнюючі видання з історії регіонів Правобережної України. Розвиток киевознавства (М.Закревський, О.Андрієвський, М.Максимович).

Створення В. Антоновичем першої школи істориків-регіоналістів, її діяльність. Вихідці школи – історики М.Грушевський, Д.Багалій, І.Каманін, І. Линниченко, В.Ляскоронський, М.Біляшівський. Регіональні підходи у науковій спадщині В.Антоновича.

Тема 2. Етногенез та етнічні процеси. Концепції походження українського етносу

Поняття етнос, народ, нація та етногенез. Чинники формування та буття українського етносу. Етапи формування українського народу. Основні теорії походження українського народу: Трипільсько-арійська; Азійська; Ранньослов'янська; Києворуська; Пізньосередньовічна. Теорія «споконвічності». Теорія автохтонності (М. Грушевський), Теорія «єдиної колиски» (яка була загальноприйнятою в СРСР у 1950—80-ті.); Теорія «незалежного розвитку окремих східнослов'янських народів». Історіографічний огляд концепцій етногенезу українського народу

Тема 3. Історичні та історико-етнографічні регіони України.

Населення України: етнічний склад. Історико-етнографічні райони України та етнографічні групи українського народу. Загальні принципи етнографічного районування України. Критерії етнографічного районування України. Таксономічні рівні етнографічного районування. Етнографічні райони та субрайони. Етнографічні субрайони та етнічні групи на території України.

Тема 4. Середня Наддніпрянина.

Історичні відомості про регіон. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Господарська діяльність. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість.

Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди. Щедрий стіл. Хлібні вироби.

Тема 5. Чернігово-Сіверщина, Слобожанщина і Донеччина.

Історичні відомості. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Традиційний одяг. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість. Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди.

Слобідська Україна, Слобожанщина, Слобідщина. Історія регіону. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Харків і Суми – найбільші міста регіону. Донеччина.

Тема 6. Південь України. Запоріжжя, Причорномор'я, Приазов'я, Таврія і Крим. Буджак.

Д.Яворницький. Внесок вченого в історію дослідження політико-правового устрою Запоріжжя, його суспільної організації, судочинства, господарства, військово-територіального поділу, культури і побуту. Систематичне археологічне обстеження Д.Яворницьким Катеринославщини і закладення основ місцевого музейництва.

Історичні відомості про регіон. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість. Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди.

Тема 7 Етнографічне районування Карпат, низинного Прикарпаття та Закарпаття. Галичина.

Історичні відомості про регіон. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість. Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди. Фауна і флора регіонів.

Тема 8. Волинь, Поділля, Опілля, Надсяння, Буковина.

Історичні відомості про регіон. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість. Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди.

Тема 9. Полісся.

Історичні відомості про регіон. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість. Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди

Тема 10 Етнографічні групи українців. Українська діаспора.

Бойки, гуцули і лемки - субетноси українців. Історичні відомості про регіон. Територіальні та географічні межі. Природні умови. Заняття населення. Традиційна матеріальна культура. Риси духовної культури. Матеріальна культура. Поселення, двори та житла. Господарські будівлі. Вбрання поліщуків. Основні та допоміжні заняття. Традиційна обрядовість. Звичаєві риси сімейного та громадського побуту. Народні звичаї та обряди. Духовна культура діаспори.

4 СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів (розділів) і тем	Кількість годин														
	Денна форма здобуття вищої							Заочна форма здобуття							
	усього	у тому числі:						усьог о	у тому числі:						
		л	пр	лаб	сем	інд	СР С		л	пр	ла б	се м	ін д	СР С	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Освітній компонент 1															
Семестр 1 Змістовий модуль 1.															
Тема 1. Предмет, завдання та джерела курсу. Українська регіоналістика як наука.	21	2	2				17								
Тема 2. Етногенез та етнічні процеси. Концепції походження українського етносу	21	2	2				17								
Тема 3. Історичні та історико-етнографічні регіони України.	21	2	2				17								
Тема 4. Середня Наддніпрянщина.	21	6	6				9								
Тема 5. Чернігово-Сіверщина, Слобожанщина і Донеччина.	21	4	4				13								
Тема 6. Південь України. Запоріжжя, Причорномор'я, Приазов'я, Таврія і Крим. Буджак	21	4	4				13								
Тема 7. Етнографічне районування Карпат, низинного Прикарпаття та Закарпаття. Галичина.	21	4	4				13								
Тема 8. Волинь, Поділля, Опілля, Надсяння, Буковина.	21	4	4				13								
Тема 9. Полісся	21	4	4				13								
Тема 10. Етнографічні групи українців. Українська діаспора.	21	4	4				13								
Всього годин за дисципліною	210	3	3				13								
		6	6				8								

4. СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання та джерела курсу. Українська регіоналістика як наука.	2

2	Тема 2. Етногенез та етнічні процеси. Концепції походження українського етносу	2
3	Тема 3. Історичні та історико-етнографічні регіони України	2
4	Тема 4. Середня Наддніпрянина.	6
5	Тема 5. Чернігово-Сіверщина, Слобожанщина і Донеччина.	4
6	Тема 6. Південь України. Запоріжжя, Причорномор'я, Приазов'я, Таврія і Крим. Буджак	4
7	Тема 7 Етнографічне районування Карпат, низинного Прикарпаття та Закарпаття. Галичина	4
8	Тема 8. Волинь, Поділля, Опілля, Надсяння, Буковина	4
9	Тема 9. Полісся	4
10	Тема 10 Етнографічні групи українців. Українська діаспора	4
Всього	36	

6. Самостійна робота

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1	Підготовка до семінарських занять	108
2	Опрацювання тем, які не викладаються на лекціях	10
3	Підготовка до всіх видів контролю	10
4	Есе, презентації, реферати, творчі роботи, захист ілюстрацій до тем та ін.	10
Всього		138

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

8 Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Оцінювання:

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота*										Модуль ний контроль	Підсумк овий контроль	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	10	10	10	100

- - 50 % балів відводиться за СРСР (за кожною темою)

Розподілу балів з дисципліни

Види оцінювання	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Усього
Виступ на практичних заняттях (поточне оцінювання)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30

Самостійна робота студентів (СРС).											
2.1. Презентації/есе, виконання творчих робіт;	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2.2. Термінологічний словник до тем курсу	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2.3. Опрацювання базової та додаткової літератури до тем курсу.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2.5. Презентація, есе. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, член наукового гуртка, участь в наукових конференціях, наукових конкурсах, круглих столах, кейс (дослідження за однією із тем* у поєднанні з публічним захистом): тощо	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Модульний контроль											10
Підсумковий контроль											10
Екзамен											10
Всього з дисципліни											100

Критерії оцінювання роботи на практичному (семінарському) занятті:

1-3 бал нараховуються здобувачу за виступ на семінарі пропорційно рівню його обізнаності в темі семінарського заняття.

«Відмінно» 3 – бали. Студент має глибокі знання з теми семінарського заняття. Доповідь (виступ) змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував додаткові джерела. Під час практичного (семінарського) заняття здобувач вищої освіти бере активну участь в обговоренні, в дискусіях та доповнює відповіді інших. Студент вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.

«Добре» 2 - бали. Здобувач вищої освіти володіє програмним матеріалом. Його виступ відповідає вимогам. Проте існують проблеми з відповіддю на деякі поставлені питання. Існують певні помилки в його трактуванні.

«Задовільно» 1 – бал. Студент має певні уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Він відповідає лише на окремі поставлені запитання. Його відповіді базуються лише на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Здобувач вищої освіти підготував лише одне питання семінару. Він має прогалини в інших питаннях заняття.

«Незадовільно» 0 – балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може відповідати на запитання.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється в залежності від виду самостійної роботи і передбачає такі форми:

- тестування;
- самостійне вивчення окремих тем, питань з курсу;
- співбесіда;

- інші форми.

«Відмінно» 4- 3 – бали. Здобувач вищої освіти показує глибокі знання при виконанні самостійного завдання. Він вільно володіє різними джерелами інформації. Під час відповіді студент досконало застосовує термінологію зі дисципліни.

«Добре» 2 - бали. Здобувач вищої освіти має міцні ґрунтовні знання з теми самостійної роботи. Він володіє термінологією з теми в повному обсязі, але допускає незначні помилки. Під час відповіді він використовує різні джерела інформації. Студент підготував самостійний матеріал у повному обсязі, але є незначні помилки, які виключно стосуються оформлення самостійної роботи.

«Задовільно» 1 – бал. Студент має уявлення про тему самостійної роботи, але його знання мають загальний характер, допускає незначні помилки в термінології. При обговоренні теми самостійної роботи не приймає активної участі.

«Незадовільно» 0 – балів. Студент має фрагментарні знання з теми самостійної роботи, не володіє програмним матеріалом з дисципліни, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /заліку/	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/ зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/ зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання)
Задовільно/ зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/ незараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання екзамену

10 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

9 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, здійснює аналіз та робить висновки.

8 балів - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, послуговується науковою

термінологією. При висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

7 балів - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, послуговується науковою термінологією. При висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі неточності та незначні помилки.

6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, не здатний до глибокого, всебічного аналізу.

5 балів - студент відтворює навчальний матеріал, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

4 бали – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово викладає окремі питання курсу, не розкриває зміст теоретичних питань.

3 бали – студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми, курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки.

0-2 бали - студент не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

9. Політика курсу:

9.1. Політика щодо організації аудиторних та позааудиторних занять:

9.1.1. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

9.1.2. На початку семестру лектор повинен ознайомити здобувачів вищої освіти з силабусом, оприлюднити мету, завдання, літературу, чіткі критерії оцінювання знань студентів з курсу.

9.1.3. Студент повинен відвідувати всі види занять з дисципліни (лекції, семінарські) за розкладом (оприлюдненим в модульному середовищі КНУТД) та згідно графіку освітнього процесу. Пропущені семінарські заняття студент повинен в обов'язковому порядку відпрацювати, тобто самостійно вивчити тему та здати її викладачеві в додатково призначений час. Консультації та прийняття відпрацювань викладач проводить за окремим розкладом, що знаходиться на кафедрі.

9.1.4. Студент повинен дотримуватися правил відвідування занять в КНУТД, етики поведінки (не запізнюватися на заняття, не заважати викладачеві та іншим студентам на заняттях, вимикати на занятті мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої або перевести їх у беззвучний режим).

9.2. Політика щодо оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни

9.2.1. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи; Оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на основі накопичення балів поточного (тематичного), модульного контроль.

9.2.2. Якщо студент набрав достатню кількість балів (60 і більше) за сумою оцінок з окремих змістових модулів, він може бути звільненим від складання заліку, а набраний ним сумарний бал переводиться в оцінку за національною чотирибальною шкалою, за стобальною шкалою та шкалою ЄКТС. Здобувачі вищої освіти, які за результатами рубіжного контролю набрали 60 і більше балів, але не погоджуються з результатом і бажають підвищити свою успішність, мають право підвищити свій бал.

9.2.3. Допускається визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, а саме оцінювання робіт за тему змістового модуля за

нааявності сертифікату з теми або суміжних напрямів, отриманого на платформах масових відкритих онлайн курсів/навчальних центрів/програм академічної мобільності тощо, за умови визнання цих результатів профілюючою кафедрою.

9.2.4. Допускається перезарахування робіт, виконаних під час академічної мобільності здобувача вищої освіти, за умови визнання цих результатів профілюючою кафедрою.

9.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання:

9.3.1. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій, який затверджений на кафедрі філософії та культурології. В разі несвоєчасного виконання робіт бали за виконані завдання знижуються.

9.3.2. Перенесення терміну здачі робіт/перездача можливі з поважних причин: лікарняний, академічна мобільність.

9.3.3. Здобувачі вищої освіти, які за результатами семестрового контролю мають академзаборгованість з дисципліни, повинні її ліквідувати до початку наступного семестру.

9.3.4. Повторне складання заліку здійснюється відповідно до графіка ліквідації заборгованості.

9.4. Політика щодо академічної доброчесності:

9.4.1. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

9.4.2. У разі виявлення списування чи плагіату при виконанні завдання (роботи), робота студента не враховується.

9.5. Політика щодо академічної мобільності:

9.5.1. Академічна мобільність – це можливість студентів навчатися, стажуватися в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами. Вона зараховується здобувачам вищої освіти згідно Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського національного університету технологій та дизайну.

9.6. Оскарження оцінювання здобувачів вищої освіти можливе в таких випадках:

- під час проведення семінарських занять;
- під час виконання СРС, контрольних робіт та інших письмових робіт;
- під час виявлення списування;
- під час виявлення плагіату;

Оскарження оцінювання студентів під час відповіді на семінарських заняттях. Якщо студент не погоджується з балами, то він повідомляє про це викладачу. Студент може підвищити бал, якщо він у присутності групи без додаткових допоміжних засобів (гаджети, конспект, роздрукований текст тощо) дав повну відповідь на три запитання з проблем, що розглядалися на практичному занятті.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Історія етнографічних роєгіонів України. Методичні вказівки та плани семінарських занять для студентів денної форми навчання Рівень вищої освіти перший (бакалаврський). Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»; Спеціальність: 034 «Культурологія»; Освітня програма: «Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проєктів»// Укладач: Проданюк Ф.М., К: КНУТД, 2024. 15 с.

2. Історія етнографічних регіонів України. Методичні вказівки та плани семінарських занять для студентів заочної та дистанційної форм навчання Рівень вищої освіти перший

- (бакалаврський). Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»; Спеціальність: 034 «Культурологія»; Освітня програма: «Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проєктів»// Укладач: Проданюк Ф.М., К.: КНУТД, 2024. 13 с..
3. Історія етнографічних регіонів України. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів денної, заочної та дистанційної форм навчання. Рівень вищої освіти перший (бакалаврський). Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»; Спеціальність: 034 «Культурологія»; Освітня програма: «Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проєктів»// Укладач: Проданюк Ф.М., К.: КНУТД, 2024. 14 с.
4. Історія етнографічних регіонів України. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів заочної та дистанційної форм навчання. Рівень вищої освіти перший (бакалаврський). Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»; Спеціальність: 034 «Культурологія»; Освітня програма: «Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проєктів»// Укладач: Проданюк Ф.М., К.: КНУТД, 2024. 21 с.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (Основна)

1. Антофійчук В., Пилипчук С. Галичина: література і культурно-історичні основи. 2022. 236 с.
2. Атлас української мови : в 3 т. / АН Української РСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні [та ін.] ; [редкол.: І. Г. Матвіяс (голова) та ін.]. - Київ : Наук. думка, 1984 - 2001. Т. 1 : Полісся, Середня Наддніпрянина і суміжні землі / [ред. тому І. Г. Матвіяс]. – 1984. – 91,
3. Багалій Д. Історія Слободської України / Д. І. Багалій ; передм. та ком. В. Л. Маслійчук ; упорядн. О. О. Савчук. — Харків : Видавець Олександр Савчук, 2019. 400 с.,
4. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. К., 2002.
5. Верменич Я. В. Адміністративно-територіальний устрій України: еволюція, сучасний стан, проблеми реформування. У 2-х ч. / Верменич Я. В.—К. : Інститут історії України НАН України, 2009. — Ч. 1. — 364 с. ; Ч. 2.—369 с.
6. Верменич Я. В. Історична регіоналістика: навчальний посібник / Відп. ред. В. А. Смолій. Міністерство освіти і науки України; НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2014. – 412 с.
7. Верменич Я.В. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. – К.:Інститут історії України НАН України, 2003. – 516 с.
8. Відповідальна політика в сучасній Україні: ілюзії та реалії / за ред. О. М. Майбороди. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 252 с.
9. Колісник-Гуменюк Ю.І. Історія України та української культури: Інтерактивні методи навчання. Навчально-методичний посібник. Львів: Простір-М, 2023. 73 с.
10. Культура і побут населення України : навч. посіб. для вузів / В. І. Наулко (кер.), Л. Ф. Артюх, В. Ф. Горленко [та ін.] ; [голов. ред. С. В. Головка]. – Вид. 2-ге, допов. та переробл. – Київ: Либідь, 1993. – 284 с.
11. Культурна спадщина в контексті «Зводу пам'яток історії та культури України» / Кот С.І. (відповідальний редактор), Денисенко Г.Г., Івакін Г.Ю., Катаргіна Т.І., Ковпаненко Н.Г., Скрипник П.І., Тимофійченко В.І., Титова О.М., Федорова Л.Д. — К.: Інститут історії України, 2015. — 486 с.
12. Лильо І., Душар М. Шляхетна кухня Галичини. 488 с.
13. Мазурок О. С. Міста Східної Галичини, Північної Буковини і Закарпаття у другій половині ХІХ - на початку ХХ століть (1848-1918 рр.). Етносоціальний та економічний

- аспекти. Том 1: Етносоціальний розвиток міст. Монографія / Ужгород: Карпатська Вежа, 2012. – 687 с.
14. Макарчук. С. Історико-етнографічні райони України // Посібник. – Л.: 2012.
- Марченко О.М. М30 Етнологія народів світу: Навчальний посібник. – Кропивницький, ТОВ ПОЛІМЕД-Сервіс. – 2019. – 382 с.
15. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення навчальної дисципліни «Історія України та української культури» здобувачами вищої освіти економічного факультету спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти /Укладач Л. Л. Ордіна – Біла Церква: БНАУ, 2020 – 56 с.
16. Народна кераміка Наддніпрянщини / Олександра Данченко. – Київ: Мистецтво, 1969. – 143 с.
15. Наулко В.І. Культура і побут населення України. К., 2019.
- Ніколаєва, Т. О. Історія українського костюма / Тамара Ніколаєва. – Київ: Либідь, 1996. – 171,
17. Панченко Т. В. Політична регіоналістика : навчальний посібник / Т. В. Панченко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 188 с.
18. Пономарьов А., Косміна Т.В., Боряк О.О. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 640 с.
19. Регіональна історія України. Збірник наукових статей/ Головний редактор В. Смолій; відповідальний редактор Я. Верменич. — Вип. 4. — К.: Інститут історії України НАН України, 2010. — 272 с.
20. Сінельнікова В.В., Овчаренко С.В., Базелюк Ю.В. Нематеріальна культурна спадщина України: народне декоративноприкладне мистецтво. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни для студентів мистецьких ЗВО. Київ, КНУКіМ, 2020. 56 с
21. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 372 с.
22. Чабан А. Ю. Ч 12 Історія Середньої Наддніпрянщини. Навчальний посібник. – Черкаси: “Вертикаль”, видавець ПП Кандич С. Г., 2011. – 640 с.

Інтернет-ресурси

<https://nlu.org.ua/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого

<http://nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

<http://biblio.knutd.com.ua> сайт бібліотеки Київського національного університету технологій та дизайну

<http://i-soc.com.ua/> Інститут соціології НАН України

<http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії НАН України

<http://www.ipiend.gov.ua> Інститут політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри _____ *Лі* _____ *Толіма Терганівська*

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 01 » 08 _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.